

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 763
Chủ nhật
Ngày 14 - 8 - 2022

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

Tháng Tám nhớ vị Đại tướng của nhân dân

(Xem trang 4)

Các cựu chiến binh giới thiệu về Đền thờ, về Đại tướng Võ Nguyên Giáp cho đoàn viên, thanh niên tại Đền thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp, xã Nguyên Xá (Đông Hưng).

Trang 2

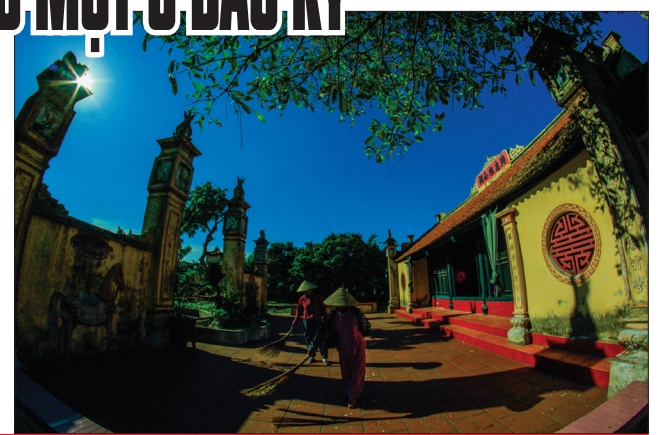
TIỀN HẢI

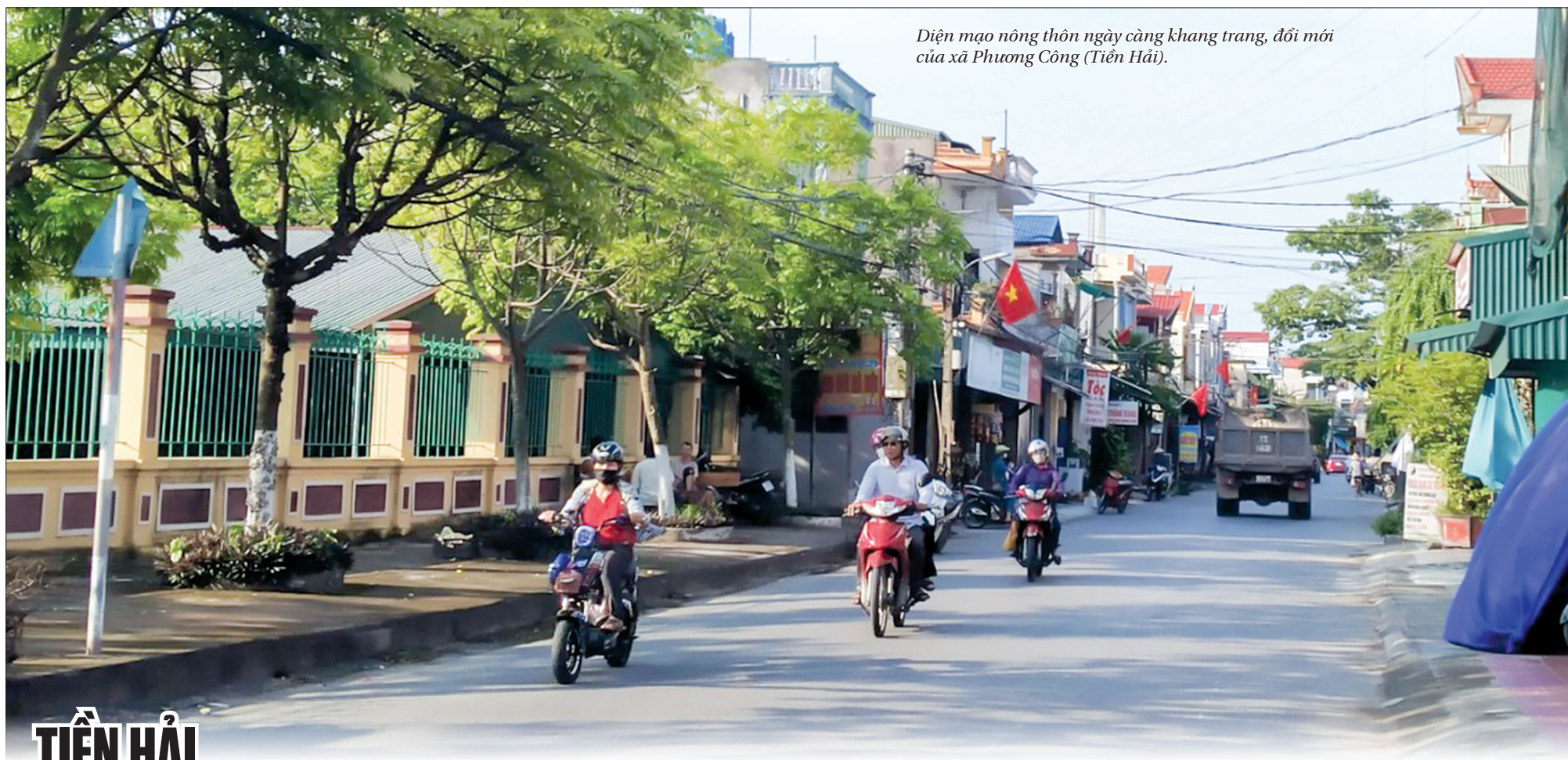
Kiểm tra, giám sát có trọng tâm, trọng điểm

Trang 5

NGUYỄN QUANG BÍCH - THỦ LĨNH CẦN VƯƠNG CHỐNG PHÁP SỐ MỘT Ở BẮC KỲ

Diện mạo nông thôn ngày càng khang trang, đổi mới của xã Phương Công (Tiên Hải).

TIÊN HẢI

Kiểm tra, giám sát có trọng tâm, trọng điểm

■ ĐÀO QUYÊN

Công tác kiểm tra, giám sát (KTGS) thời gian qua được cấp ủy các cấp trên địa bàn huyện Tiên Hải tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm, sát với nhiệm vụ của địa phương, đơn vị, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, kịp thời ngăn ngừa những sai phạm tại cơ sở.

Đảng bộ xã Phương Công hiện có 240 đảng viên, sinh hoạt tại 8 chi bộ. Đồng chí Bùi An Phương, Bí thư Đảng ủy xã cho biết: Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác KTGS, hàng năm, chương trình KTGS đều được Đảng ủy, Ủy ban Kiểm tra (UBKT) Đảng ủy xã xây dựng có trọng tâm, trọng điểm trên cơ sở căn cứ vào quy định của cấp trên và tình hình thực tế tại địa phương. Ngoài cuộc kiểm tra 4 nội dung: việc tổ chức thực hiện thu, chi tài chính ngân sách; quản lý, sử dụng đất đai; đầu tư xây dựng cơ bản; chính sách xã hội đối với đồng chí ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy và một số cán bộ, đảng viên có liên quan, căn cứ vào tình hình thực tế, Đảng ủy xã xây dựng thêm một số cuộc KTGS khác. Các nội dung kiểm tra đều là những vấn đề nhạy cảm, dễ phát sinh tiêu cực nên việc triển khai thực hiện kiểm tra thường xuyên đã góp phần chủ động phòng ngừa, kịp thời phát hiện, ngăn chặn những sai phạm, từ đó góp phần thực hiện tốt các nhiệm vụ chính trị của địa phương. Từ đầu năm đến nay, Đảng ủy đã hoàn thành 2/3 cuộc KTGS; UBKT Đảng ủy hoàn thành 3/5 cuộc KTGS theo kế hoạch. Bên cạnh đó, Đảng ủy, UBKT Đảng ủy xã còn đặc biệt quan tâm đến việc kiểm tra đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm. Vừa qua, chúng tôi đã tiến hành kiểm tra tại Chi bộ thôn Phương Trạch Tây đối với trường hợp đảng viên xin đi làm kinh tế song nhiều

năm liền không có báo cáo, không tham gia sinh hoạt chi bộ. Sau kiểm tra đã đề nghị chi bộ xem xét, đề nghị cấp ủy có thẩm quyền quyết định xóa tên trong danh sách đảng viên theo đúng quy định. Trước đó trong năm 2021, chúng tôi cũng tiến hành kiểm tra và đề nghị cấp có thẩm quyền xóa tên 4 đảng viên với vi phạm tương tự qua đó góp phần thắt chặt kỷ cương, kỷ luật của Đảng.

Theo đồng chí Dương Văn Quyên, Phó Chủ nhiệm UBKT Huyện ủy Tiên Hải: Thời gian qua, các cấp ủy, tổ chức đảng, UBKT các cấp trong huyện luôn chú trọng đổi mới công tác KTGS theo hướng chủ động, kịp thời, sát với tình hình thực tiễn và nhiệm vụ cụ thể của từng địa phương, cơ quan, đơn vị. Các văn bản của cấp trên đều được kịp thời cụ thể hóa bằng các quy định, chương trình, kế hoạch, hướng dẫn phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ công tác của cấp ủy, tổ chức đảng, của UBKT

để lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác KTGS và thi hành kỷ luật đảng một cách cụ thể và hiệu quả. Ngoài ra, UBKT các cấp còn chủ động tham mưu giúp cấp ủy xây dựng chương trình KTGS có trọng tâm, trọng điểm, với nội dung cụ thể, bám sát nhiệm vụ chính trị của từng địa phương, đơn vị. Năm 2022, cấp ủy 2 cấp và chi bộ trực thuộc Huyện ủy đã xây dựng 77 cuộc kiểm tra; 37 cuộc giám sát chuyên đề; UBKT 2 cấp xây dựng 80 cuộc kiểm tra, 33 cuộc giám sát chuyên đề. Nội dung các cuộc KTGS của cấp ủy, UBKT các cấp tập trung vào việc thực hiện nhiệm vụ chính trị trọng tâm của huyện. Trong đó, chú trọng kiểm tra việc lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các chỉ thị của Ban Thường vụ Huyện ủy về tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý đất đai, xây dựng và công tác giải phóng mặt bằng thực hiện các dự án trên địa bàn huyện; việc lãnh đạo, chỉ đạo và kết quả thực hiện các nghị

định của Chính phủ quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội; việc triển khai thực hiện nghị quyết đại hội đảng các cấp; việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng gắn với việc đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; KTGS những lĩnh vực nhạy cảm, dễ phát sinh vi phạm, dư luận xã hội quan tâm... 100% đảng ủy xã, thị trấn thực hiện cuộc kiểm tra 4 nội dung. Các kết luận kiểm tra đều được công bố công khai trước đảng bộ tạo sự đồng thuận cao trong Đảng; nâng cao vai trò, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên thực hiện nghiêm túc, đúng quy định trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện việc thu, chi tài chính ngân sách; quản lý, sử dụng đất đai; đầu tư xây dựng cơ bản và chính sách xã hội. Từ đó tạo niềm tin trong nhân dân, góp phần quan trọng trong việc huy động các nguồn lực đầu tư xây dựng nông thôn mới, hạn chế đơn thư kiến nghị, phản ánh của công dân về các lĩnh vực này.

6 tháng đầu năm 2022, cấp ủy 2 cấp và chi bộ đã hoàn thành 31/77 cuộc kiểm tra, 14/37 cuộc giám sát; UBKT 2 cấp đã hoàn thành 31/80 cuộc kiểm tra, 12/33 cuộc giám sát. Qua KTGS, cấp ủy, UBKT các cấp đã chỉ rõ những ưu điểm để phát huy, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, uốn nắn, chấn chỉnh, bổ khuyết, rút kinh nghiệm đối với các tổ chức đảng, đảng viên có khuyết điểm, sai phạm. Đối với các trường hợp vi phạm đến mức phải thi hành kỷ luật đều được cấp ủy các cấp xem xét, xử lý kịp thời, nghiêm minh theo đúng quy định của Điều lệ Đảng. Trong 6 tháng đầu năm 2022 đã đình chỉ sinh hoạt và thi hành kỷ luật đảng 16 đảng viên, qua đó góp phần cảnh báo, răn đe, phòng ngừa vi phạm trong tổ chức đảng, trong cán bộ, đảng viên; giữ vững nguyên tắc, kỷ luật, kỷ cương của Đảng; nâng cao sức chiến đấu, năng lực lãnh đạo của Đảng, góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị của huyện.

Chuyển đổi cơ cấu cây trồng giúp nhiều người dân xã Đông Trà (Tiên Hải) nâng cao thu nhập.

Theo thống kê về tỷ lệ phần trăm dân số của các dòng họ năm 2022, họ Hoàng - Huỳnh với tổng số hơn 5 triệu người, đứng thứ 5 trên cả nước về dân số. Cùng với đại gia đình các dòng họ, lớp lớp cháu con của dòng họ Hoàng - Huỳnh luôn nêu cao tinh thần yêu nước, phát huy ý chí quật cường của cha ông, tinh thần đoàn kết, yêu thương, nỗ lực xây dựng quê hương, dòng tộc, đóng góp vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Họ Hoàng ở Việt Nam đã hình thành lâu đời, từ chính quốc Văn Lang cổ xưa. Từ thời Hùng Vương có tướng Hoàng Quý Minh, hiện nay một số nơi vẫn có đền thờ. Thời Hai Bà Trưng đã có danh tướng Hoàng Đạo, nữ tướng Hoàng Thiệu Hoa. Từ thời Nhà Lý trở về sau, người họ Hoàng đã có mặt khá đông ở nước Đại Việt. Trong thời gian Trịnh - Nguyễn phân tranh, nhiều người từ Đàng Ngoài vào lập nghiệp ở Đàng Trong, trong đó có các thành viên họ Hoàng. Do kiêng tên húy chúa Tiên (Nguyễn Hoàng), họ Hoàng đổi lại thành Huỳnh. Vì thế, họ Huỳnh xuất hiện ở xứ Đàng Trong.

Tại Thái Bình, vùng quê lúa hiền hòa, ở hầu hết các xã, phường đều có ít nhất một chi họ Hoàng - Huỳnh. Trong đó, nhiều chi họ lớn, có số đình lên tới hàng nghìn. Chi họ nào cũng có từ đường thờ họ khang trang, tôn nghiêm, được xây mới bằng sự chung tay đóng góp của con cháu hoặc được tôn tạo, nâng cấp từ những từ đường cổ, do các bậc tiền nhân gây dựng nên từ hàng trăm năm trước. Một số từ đường dòng họ Hoàng - Huỳnh tại Thái Bình đã được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh, cấp quốc gia như từ đường họ Hoàng, thôn Đa Cốc, xã Nam Bình (Kiến Xương); từ đường họ Hoàng, thôn Hoàng Xá, xã Nguyễn Xá (Vũ Thư). Tiếp nối truyền thống cha ông, con cháu dòng họ Hoàng - Huỳnh trên miền quê lúa Thái Bình luôn cần cù, chăm chỉ trong lao động, học tập; tận hiếu với ông bà, cha mẹ, tổ tiên; dũng cảm trong chiến đấu, hy sinh để chung tay bảo vệ Tổ quốc. Đặc biệt, mảnh đất Thái Bình là nơi đã sinh ra cụ Hoàng Công Chất - lãnh tụ nông dân kiệt xuất, dựng cờ khởi nghĩa chống triều đình ruồng nát của họ Trịnh thời Lê mạt, cứu giúp dân nghèo. Tuy cuộc khởi nghĩa của người anh hùng áo nâu Hoàng Công Chất bị thất bại nhưng

Tiếp nối truyền thống cha ông

■ TÚ ANH

"Con người có tổ, có tông/Như cây có cội, như sông có nguồn". Trên mảnh đất hình chữ S, tự xa xưa tới nay luôn coi trọng vai trò của dòng họ bởi đây được xem như "cái nôi" sản sinh ra nhiều nhân tài, tuấn kiệt cho đất nước, là nơi kho tàng văn hóa, lịch sử được gìn giữ, trao truyền, tiếp nối qua nhiều thế hệ. Với những nét đặc trưng, độc đáo ấy, dòng họ đã trở thành hạt nhân hun đúc, bồi đắp và phát huy nét đẹp của văn hóa, văn minh dân tộc.

Con cháu dòng họ Hoàng, xã Vũ Phúc (thành phố Thái Bình) dâng hương nhớ ơn tổ tiên.

đây là lần đầu tiên trong lịch sử Việt Nam bùng lên một phong trào nông dân rộng khắp, rầm rộ và kéo dài hàng chục năm.

Tự hào về truyền thống cha ông, từ năm 2006, tại Thái Bình, ban liên lạc dòng họ Hoàng - Huỳnh đã được thành lập, đến năm 2014 đã tiến hành đại hội

lần thứ nhất. Từ đó tới nay, hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh tỉnh Thái Bình luôn đoàn kết, thiết thực thúc đẩy sự phát triển chung của hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh trên cả nước.

Quy tụ hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh các tỉnh, thành phố phía Bắc như

Bắc Giang, Quảng Ninh, Lạng Sơn, Thái Nguyên, Vĩnh Phúc, Yên Bái, Thái Bình, Hà Nội... hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh miền Bắc nêu cao tinh thần đoàn kết, hiểu biết, tin tưởng lẫn nhau đã tạo đà phát triển tích cực. Trong đó, hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh tỉnh Bắc Giang là đơn vị hoạt động sôi nổi, tổ chức dòng họ phủ kín tại các huyện, thành phố với ý thức tự nguyện, kết nối chặt chẽ; có 42/58 dòng họ Hoàng có gia phả, 31/58 dòng họ Hoàng có nhà thờ tổ. Hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh tỉnh Quảng Ninh đã hoạt động được 15 năm, có nhiều việc làm thiết thực tạo niềm tin trong cộng đồng dòng họ. Hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh khu vực Đông Bắc Hà Nội hoạt động sôi nổi, huy động sự quan tâm của các thành viên đến lịch sử và truyền thống của dòng họ, từ đó một cá nhân trong dòng họ đã hiến tặng trên 5.000m² đất của gia đình để xây dựng nhà thờ dòng họ Hoàng - Huỳnh Việt Nam trong thời gian tới. Nỗ lực tạo điều kiện để các thành viên trong dòng họ bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 có điều kiện vươn lên trong cuộc sống, câu lạc bộ doanh nhân, ban thiện nguyện dòng họ Hoàng - Huỳnh Việt Nam đã phối hợp tặng trâu, bò, xe đạp cho gia đình có hoàn cảnh khó khăn và các cháu học sinh nghèo vượt khó trong dòng họ tại tỉnh Vĩnh Phúc, Yên Bái.

Với mục đích "Tập hợp - Đoàn kết - Tương trợ - Phát triển" và phương châm "Tìm về cội nguồn - Tôn vinh tổ tiên - Động viên con cháu", hội đồng dòng họ Hoàng - Huỳnh trong từng giai đoạn phát triển luôn là nơi tập hợp con cháu trong dòng họ, cùng nhau giữ vững, phát huy truyền thống tốt đẹp của tổ tiên, đóng góp vào sự nghiệp vẻ vang của đất nước.

Chương trình trao tặng trâu cho các hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn của dòng họ Hoàng - Huỳnh Việt Nam.

Tháng Tám nhớ vị Đại tướng của nhân dân

■ HIẾU NGHĨA

Hòa trong không khí những ngày thu Tháng Tám lịch sử, cán bộ và nhân dân tỉnh Thái Bình nói chung, huyện Đông Hưng nói riêng lại nhớ về Đại tướng Võ Nguyên Giáp, cùng đến Đền thờ Đại tướng ở xã Nguyên Xá dâng nén tâm nhang tỏ lòng thành kính, biết ơn sâu sắc công lao to lớn của vị Tổng Tư lệnh đầu tiên của Quân đội nhân dân Việt Nam.

Đền thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp, xã Nguyên Xá (Đông Hưng), nơi tưởng nhớ, tri ân công lao vị tướng tài ba.

Đông Hưng là mảnh đất giàu truyền thống yêu nước, cách mạng; người dân luôn cần cù, sáng tạo trong lao động sản xuất, dũng cảm, kiên cường trong đấu tranh cách mạng. Trong đó, quân và dân xã Nguyên Xá trong thời chiến đã biến thôn làng của mình thành những pháo đài kiên cố, trở thành nổi khiếp sợ đối với giặc Pháp và chính quyền tay sai, được Chủ tịch Hồ Chí Minh tặng cờ thêu 5 chữ vàng “Nguyên Xá - làng kiêu mẫu”; lập chiến công xuất sắc bắn rơi nhiều máy bay của giặc Mỹ, cùng nhân dân cả nước đánh thắng giặc Mỹ giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Năm 1973, dân quân du kích xã Nguyên Xá vinh dự được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu cao quý Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân. Với những chiến công vang dội đó, Đảng bộ và nhân dân xã Nguyên Xá được vinh dự đón các đồng chí lãnh đạo cấp cao của Đảng và Nhà nước về thăm, trong đó Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã về chỉ đạo, động viên phong trào cách mạng qua các thời kỳ rất nhiều lần. Giờ đây, Đại tướng đã đi xa nhưng với mỗi người dân Nguyên Xá, nhất là những người may mắn được gặp Đại tướng vẫn luôn coi đó là niềm vinh dự, tự hào. Lời dặn dò, động viên, khích lệ của Đại tướng là động lực to lớn để Đảng bộ, chính quyền, nhân dân huyện Đông Hưng, xã Nguyên Xá thi đua chiến đấu giỏi, sản xuất giỏi, phát triển kinh tế, nâng cao đời sống nhân dân. Ông Nguyễn Huy Tuấn, thôn Lê Tiến chia sẻ: Tôi được gặp Đại tướng 2 lần tại HTX Chiếu Nguyên Xá và tượng đài du kích làng Nguyễn. Trên chiến trường, vị Tổng Tư lệnh Quân đội nhân dân Việt Nam luôn là nổi khiếp sợ với bao kẻ địch nhưng với nhân dân Đại tướng lại là người rất bình dị, gần gũi. Tôi

Cán bộ, chiến sĩ Công an huyện Đông Hưng dâng hương tưởng nhớ Đại tướng Võ Nguyên Giáp.

cũng như nhân dân Nguyên Xá luôn noi theo gương Đại tướng sống, chiến đấu hết mình, tích cực lao động, sản xuất giỏi chi viện cho chiến trường đánh thắng quân xâm lược, chung tay xây dựng Nguyên Xá đạt chuẩn nông thôn mới năm 2015, đang phấn đấu trở thành xã nông thôn mới nâng cao cuối năm 2022.

Để tưởng nhớ, tri ân sâu sắc tình cảm mà Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã dành cho quê hương, Đảng bộ, chính quyền, nhân dân Thái Bình, huyện Đông Hưng đã huy động nguồn lực xây dựng Đền thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp ngay trên mảnh đất Đại tướng đã nhiều lần về thăm, đó là xã Nguyên Xá. Công trình được khánh thành năm 2021 với tổng diện tích gần

10.000m². Từ ngoài vào là cổng tam quan đến đài phun nước, sân hành lễ, cây xanh; bên phải là nhà văn bia ghi tiểu sử và các hoạt động của Đại tướng, nhà trưng bày các tư liệu và hiện vật về Đại tướng theo từng chủ đề, bên trái là lầu chuông. Đền thờ chính được xây 3 gian, tám mái đao truyền thống, gian giữa đặt ban thờ Đại tướng, hai bên thờ mẹ Việt Nam anh hùng và các anh hùng liệt sĩ. Tất cả được bố trí rất hài hòa, thoáng đãng, thuận lợi cho du khách đến tham quan, hành lễ. Cựu chiến binh (CCB) Nguyễn Thanh Sâm, xã Hồng Bạch cho biết: Việc xây dựng Đền thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp đáp ứng đúng nguyện vọng của nhân dân, không chỉ tỏ lòng biết ơn sâu sắc với Đại tướng, công

Thượng tá Hoàng Minh Dũng, Phó Trưởng Công an huyện Đông Hưng

Lực lượng Công an huyện luôn thấm nhuần tư tưởng, đạo đức, phong cách làm việc của Đại tướng, thực hiện lời dạy của Đại tướng trong từng công việc với tinh thần vì nhân dân

phục vụ để giữ gìn cuộc sống bình yên cho nhân dân. Hàng năm, chúng tôi đều tổ chức dâng hoa, dâng hương tưởng nhớ Đại tướng, qua đó giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ về tấm gương đạo đức, phẩm chất của Đại tướng để học tập, làm theo.

Ông Nguyễn Huy Nhiên, người trông coi Đền thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp

Rất vinh dự là người con của quê hương Nguyên Xá được nhiều lần đón Đại tướng về thăm, vinh dự hơn là bản thân tôi cũng một lần được gặp Đại tướng. Khi huyện xây dựng Đền thờ Đại tướng

Võ Nguyên Giáp, tâm nguyện của tôi là được hàng ngày trông coi, nhang khói đền đáp công ơn của Đại tướng. Đền thờ không chỉ đón các đoàn khách trong tỉnh mà nhiều người ở tỉnh ngoài cũng đến thăm, thấp hương tưởng nhớ Đại tướng.

trình còn là địa chỉ để giáo dục truyền thống yêu nước cho các thế hệ. Các cấp hội CCB và đoàn thanh niên thường xuyên phối hợp với các nhà trường tổ chức cho CCB, học sinh, đoàn viên, thanh niên đến đây tìm hiểu truyền thống cách mạng, về vị tướng tài ba, người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Từ đó, phát huy phẩm chất Bộ đội Cụ Hồ, tinh thần xung kích tình nguyện của tuổi trẻ gương mẫu đi đầu trong các phong trào thi đua, góp phần xây dựng huyện Đông Hưng ngày càng phát triển. Cứ đến ngày lễ, tết, đặc biệt là dịp kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám, ngày sinh, ngày mất của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, cấp ủy, chính quyền các cấp, cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang và nhân dân trong tỉnh lại đến đây dâng hương, hoa thành kính tri ân công lao của Đại tướng. Chị Nguyễn Thị Duyên, Bí thư Đoàn Thanh niên xã Nguyên Xá cho biết: Đến đây được nghe các bác CCB nói về Đại tướng Võ Nguyên Giáp, ý nghĩa công trình Đền thờ, chúng tôi rất tự hào, cảm ơn Đại tướng, các anh hùng liệt sĩ đã chiến đấu, hy sinh để thế hệ hôm nay được sống trong hòa bình. Đoàn viên, thanh niên Nguyên Xá sẽ cố gắng học tập, rèn luyện, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Trọn cuộc đời Đại tướng luôn vì nước, vì dân, tuyệt đối trung thành với Đảng, đi theo con đường Bác Hồ đã chọn, để rồi hậu thế mãi khắc ghi công ơn và noi theo tấm gương kiên trung người Đại tướng của nhân dân.

NGUYỄN QUANG BÍCH - THỦ LĨNH CÁN VƯƠNG CHỐNG PHÁP SỐ MỘT Ở BẮC KỲ

■ NGUYỄN THANH

Nguyễn Quang Bích, hiệu Ngư Phong (1832 - 1890), vốn dòng họ Ngô, quê làng Trình Phố, nay thuộc xã An Ninh (Tiên Hải) là người đỗ đầu khoa Kỷ Tỵ (1869) với học vị Đình nguyên, Hoàng Giáp, từng đảm nhiệm nhiều chức tước khác nhau ở trong triều ngoài trấn như Tế tửu Quốc Tử Giám, Tuần phủ Hưng Hóa... Nhưng danh thơm của ông muôn thuở còn truyền bởi ông là nhà yêu nước, nhà thơ, thủ lĩnh Cán Vương chống Pháp số một ở Bắc Kỳ lẫy lừng võ công, văn nghiệp.

Năm 1858, Pháp nổ súng xâm lược Việt Nam. Khi Nguyễn Quang Bích thi đỗ Đình nguyên Hoàng giáp vào năm 1869 thì Pháp đã cơ bản đánh chiếm xong 6 tỉnh Nam Kỳ và chuẩn bị tiến đánh ra Bắc Kỳ. Nguyễn Quang Bích được bổ dụng làm quan trong bối cảnh toàn cõi Việt Nam từng bước rơi vào tay giặc. Năm 1884, ông đang giữ chức Tuần phủ Hưng Hóa thì Pháp cho hơn 7.000 quân có pháo binh và tàu chiến yểm trợ tiến đánh Hưng Hóa - thủ phủ cuối cùng của triều Nguyễn. Khi đó triều đình đã ký hàng ước Pa-tơ-nốt và triệu hồi ông về kinh. Ông sai người nộp trả ấn tín, quyết tử thủ. Thành Hưng Hóa thất thủ, ông phá vây đưa quân lên Tiên Động, nay thuộc xã Tiên Lương, huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ dựng cờ khởi nghĩa. Trong lễ tế cờ Nguyễn Quang Bích đã đọc hai câu thơ như một lời tuyên ngôn bất hủ:

*Việt quốc thiên thu nguyên bất dịch,
Lạc hồng tiên chủng phục hoàn tô.*

Nghĩa là:

*Giữ gìn nước Việt ngàn năm không đổi,
Nòi giống Lạc Hồng sẽ phục dựng lại thắm tươi.*

Cuộc khởi nghĩa được rất nhiều sĩ phu Bắc Kỳ hưởng ứng. Đồng bào các dân tộc khắp các vùng Tây Bắc, Việt Bắc và châu thổ Bắc Bộ theo ông chống Pháp. Dân chúng tôn ông là Hoạt Phật (ông Phật sống). Phan Đình Phùng, Nguyễn Xuân Ôn ở miền Trung cũng liên lạc với Tiên Động. Cuộc khởi nghĩa Tiên Động được lịch sử khẳng định là sự kiện khởi đầu của phong trào Cán Vương bởi đó là tiền đề cho Tôn Thất Thuyết vững chí làm cuộc binh biến tại Huế, từ đó bắt đầu cuộc Cán Vương cứu nước. Khi hạ chiếu Cán Vương, vua Hàm Nghi sắc phong Nguyễn Quang Bích làm Hiệp Biện Đại Học sĩ, Lê bộ Thượng Thư, Hiệp Thống Bắc Kỳ Quân Vụ Đại thần. Vua Hàm Nghi cử ông hai lần đi sứ Trung Quốc. Khi đó nhà Thanh đã ký hiệp ước với Pháp nên việc không thành, nhưng các quan lại địa phương các tỉnh phía nam Trung Quốc vì cảm phục ông, đã tự giúp 600 khẩu súng và nhiều vật phẩm ủng hộ Cán Vương.

Để thực thi kế sách lớn, Nguyễn Quang Bích đã đưa quân từ Tiên Động lên Nghĩa Lộ lập triều đình kháng chiến và triển khai việc đón vua Hàm Nghi ra Bắc. Ông cử Lãnh Hoan cùng Nguyễn Cao vào Quảng Bình đón Hàm Nghi thì chẳng may Nguyễn Cao bị Pháp bắt và tiếp đó vua Hàm Nghi cũng bị bắt, đày đi châu Phi. Giặc cho hai binh đoàn tiến đánh Nghĩa Lộ. Nghĩa quân đã chống trả quyết liệt gây cho Pháp nhiều thiệt hại nặng, buộc phải rút lui. Phía quân của ta cũng tổn thất nặng nề. Nguyễn Quang Bích cho quân lui binh về châu Yên Lập, dựng căn cứ Tôn Sơn chỉ đạo phong trào toàn Bắc Kỳ, tổ chức nhiều trận đánh thắng lợi. Giặc tiến đánh nhiều lần đều bị thất bại, bèn gửi thư dụ hàng, hứa sẽ

Từ đường Ngô Quang Bích - di tích lịch sử cấp quốc gia tại làng Trình Phố, xã An Ninh, huyện Tiên Hải.

Ảnh: LÊ QUANG

chu cấp hậu hĩnh. Mặt khác, chúng cho quân về quê đốt phá xóm làng, bắt mẹ già của ông giam ngục hòng buộc ông phải đầu thú. Ông đã viết bức thư trả lời Thư dụ hàng của Pháp với lời lẽ hùng tráng thể hiện ý chí bất khuất của dân tộc ta: "...Nếu mà thắng mà sống thì là nghĩa sĩ của triều đình, chẳng may mà thua mà chết cũng làm quỷ thiêng giết giặc! Thà chịu "tội" với nhất thời quyết không mắc tội với vạn thế!...". Lời thể bất hủ này phảng phất với lời thề của Trần Bình Trọng trước lũ giặc Nguyên - Mông và đã kích động giới sĩ phu và đồng bào cả nước bùng lên chống Pháp.

Năm Kỷ Sửu (1889) giặc tiến sâu vào căn cứ, ông đã bố trí mai phục giành một trận thắng lớn. Cuối năm đó ông lệnh cho các tướng sĩ chuẩn bị cho cuộc phản công vào đầu năm sau nhưng chẳng may bị bạo bệnh và mất ngày 24/1/1890. Nguyễn Quang Bích qua đời nhưng phong trào kháng Pháp của các dân tộc Tây Bắc do ông lãnh đạo vẫn không bị dập tắt hoàn toàn mà các tướng lĩnh dưới trướng ông vẫn duy trì nhiều trận đánh gây cho địch nhiều tổn thất vào mấy năm sau đó. Sau khi ông qua đời, nhiều làng quê ở Bắc Bộ đã lập đền thờ ông. Đến nay, hầu khắp các tỉnh thành trong cả nước đều có những đường phố, những ngôi trường mang tên Nguyễn Quang Bích.

Tướng công, nhà thơ Nguyễn Quang Bích là một người con của Thái Bình văn võ song toàn. Về chính trị và quân sự, ông là người chủ chiến có tầm nhìn chiến lược, dựa vào dân và núi rừng Tây Bắc khởi nghĩa và duy trì phong trào Cán Vương. Về ngoại giao, ông đã tranh thủ được sự đồng tình của một số quan lại và

nhân dân phía nam Trung Quốc. Về giáo dục, ông đã mở trường dạy học, sau làm Tế Tửu Quốc Tử Giám, đào tạo nhiều nhân tài cho đất nước. Về nông nghiệp, ông đã về quê đứng ra xây cống Tam Đồng thau chua rửa mặn, biến những cánh đồng phía bắc huyện Tiên Hải một vụ thành hai vụ tươi tốt. Về sự nghiệp văn học, ông là một nhà thơ lớn trong dòng văn học yêu nước đã để lại Ngư Phong thi tập với trên 100 bài thơ, đặc biệt là Thư trả lời quân Pháp.

Gần một thế kỷ qua, đã có hàng trăm lượt bài viết của các nhà Việt Nam học trong và ngoài nước khẳng định vị thế của thủ lĩnh Nguyễn Quang Bích trước, trong và sau phong trào vũ trang Cán Vương chống Pháp vào nửa cuối thế kỷ XIX hoặc khẳng định vị thế của nhà thơ yêu nước Nguyễn Quang Bích trong lịch sử văn học Việt Nam. Nhà sử học Pháp Ch.Fourniau từng dành hơn 20 năm để nghiên cứu về lịch sử của phong trào Cán Vương ở nước ta đã chọn Nguyễn Quang Bích và văn thơ của ông là trường hợp tiêu biểu nhất của phong trào Cán Vương và lý giải: "Chúng tôi chọn Nguyễn Quang Bích... (vì) ông là tiến sĩ đỗ đầu trong cuộc thi Đình, Tuần phủ Hưng Hóa - một thành trì quan trọng khi Pháp xâm lược... là tác giả một tập thơ còn lưu trữ được... Và ông là hiện thân như mẫu của những nhà nho yêu nước lớn, tạo nên linh hồn cuộc kháng chiến...". Giáo sư, nhà văn, triết gia Mỹ Jameswilhelm đã viết: "Ngài là một vị tướng nổi tiếng, tâm một anh hùng thế giới, bởi ngài là tiêu biểu cho ý chí chống chủ nghĩa thực dân xâm lược"...

Khi nghiên cứu về phong trào Cán Vương kháng Pháp của Việt Nam vào

cuối thế kỷ XIX, dường như nhiều sử gia thường dễ thống nhất khẳng định Nguyễn Quang Bích là thủ lĩnh Cán Vương số một ở Bắc Kỳ, Phan Đình Phùng là thủ lĩnh Cán Vương số một ở Trung Kỳ.

Phong trào Cán Vương kháng Pháp diễn ra trong vòng 10 năm, có thể chia thành hai giai đoạn chính. Giai đoạn thứ nhất (1885 - 1888) là giai đoạn Hàm Nghi chưa bị bắt. Trong bộ tham mưu của phong trào do Hàm Nghi làm chủ soái thì Nguyễn Quang Bích là người đại diện cho vua Hàm Nghi ở Bắc Kỳ để chỉ đạo kháng chiến và vị thế của ông có ảnh hưởng lớn với phong trào cả nước. Trong những năm này, cuộc khởi nghĩa Hương Khê do Phan Đình Phùng khởi xướng mới đang chuẩn bị lực lượng, bước đầu chuyển vào giai đoạn tấn công. Khi Hàm Nghi bị bắt vào năm 1888, phong trào chuyển sang giai đoạn hai với hàng loạt cuộc khởi nghĩa nổ ra ở ba kỳ, kéo dài đến năm 1895 khi Phan Đình Phùng qua đời.

Tuy nhiên, khi nhắc đến phong trào Cán Vương, nhiều nhà nghiên cứu thường có thiên hướng nhấn mạnh tính tiêu biểu của cuộc khởi nghĩa Hương Khê hoặc khởi nghĩa Ba Đình... mà chưa đề cập thỏa đáng tới phong trào vũ trang kháng Pháp do lãnh tụ Nguyễn Quang Bích khởi xướng nổ ra trước khi có chiếu Cán Vương và kéo dài suốt thời kỳ Cán Vương, có ảnh hưởng lan tỏa trong nhiều tỉnh ở Bắc Kỳ. Hy vọng là chân dung vị thủ lĩnh Cán Vương số một của Bắc Kỳ sẽ được nhìn nhận chân xác hơn như thực tế lịch sử dân tộc vốn đã diễn ra từ hơn một thế kỷ trước.

TRÁI TIM VÀ MẠCH MÁU QUAN TRỌNG NHƯ THẾ NÀO? NHỮNG BÀI THUỐC ĐƠN GIẢN TỐT CHO TIM MẠCH

■ Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC

1. Sự phi thường của trái tim

Một người bình thường có trái tim nặng vào khoảng trên 300g.

Trong một ngày đêm tim đập tới 100.000 lần, đẩy một lượng máu là 7.500 lít tương đương với trọng lượng gần 8 tấn máu đi nuôi cơ thể trong 24 giờ (Bởi lẽ cứ 1 phút tim đập trung bình 70 lần và mỗi lần đập thì tim đẩy đi một lượng máu khoảng 75ml, tương đương với 80 gam).

Tim làm việc không ngừng không nghỉ trong suốt cả cuộc đời, càng về cuối đời, tim càng bóp càng suy mệt và các van ngày càng giãn hở thêm.

2. Hệ thống tuần hoàn dài bất tận

Toàn bộ hệ thống động mạch, mao mạch, tĩnh mạch trong cơ thể của 1 người lớn, nếu đem duỗi thẳng hệ thống mạch máu đó và nối lại với nhau thì nó dài khoảng 96.000km (gấp 2,5 lần chu vi trái đất), có chức năng tưới máu và nuôi dưỡng toàn cơ thể. Nói hệ thống tuần hoàn trên cơ thể con người là dài bất tận, bởi lẽ tất cả các mạch máu đều nối liền hoàn với nhau thành một hệ thống tuần hoàn khép kín.

3. Điều gì khiến cho hệ tim mạch mệt mỏi?

- Tim làm việc cật lực từng giây từng phút liên tục như vậy, hệ thống mạch máu cũng vận chuyển một khối lượng máu khổng lồ và chu chuyển liên tục như vậy, đã tự làm cho bản thân chúng mệt mỏi. Bên cạnh đó, nếu chất lượng máu không tinh khiết, tức là máu bẩn, máu có chất độc hại sẽ làm cho hệ tim mạch càng thêm gánh nặng, lâu ngày sẽ dẫn tới các bệnh về tim mạch.

- Thủ phạm chính làm máu bẩn là từ đồ ăn thức uống đưa vào cơ thể không sạch, không đúng liều lượng, đặc biệt là

mỡ máu dư thừa, làm chít hẹp, xơ vữa thành mạch, gây cao huyết áp, đau ngực, đau đầu, tai biến, nhồi máu cơ tim...

4. Làm gì để tăng sức bền của mạch máu?

- Không có gì quan trọng bằng kiểm soát được mỡ máu.

- Kiểm soát bằng cách ăn uống điều độ và xét nghiệm máu định kỳ 3 tháng/1 lần.

- Nếu mỡ máu cao thì nhất thiết phải

dùng thuốc hạ mỡ máu theo chỉ định của bác sĩ.

- Duy trì tập luyện thường xuyên, đều đặn và thư giãn hàng ngày.

5. Một số loại thực phẩm hỗ trợ giảm mỡ máu (rẻ tiền, dễ tìm, dễ ăn)

- Ngoài việc điều chỉnh khẩu phần ăn hợp lý, trong bữa ăn hàng ngày ta cần lưu ý đến những thực phẩm có tác dụng hỗ trợ làm giảm mỡ máu và tốt cho hệ tim mạch

như: cà rốt, cần tây, mướp đắng, diếp cá, giá đỗ xanh, hành tây, ớt, nấm, mộc nhĩ, tỏi, táo, rau cải xanh...

- Mộc nhĩ không chỉ được dùng làm thức ăn mà còn là vị thuốc bổ dưỡng cho người khí huyết suy kém, hỗ trợ điều trị một số bệnh lý tim mạch. Liều dùng mỗi ngày từ 15 - 20g bằng cách xào, nấu, sắc nước hoặc nghiền nhỏ uống. Ăn mộc nhĩ sẽ giúp ngăn chặn được bệnh tắc hoặc vỡ mạch máu ở người tăng huyết áp, hạn chế tai biến nhồi máu cơ tim; mộc nhĩ giúp máu lưu thông toàn thân, đưa máu lên não đầy đủ hơn, duy trì trí nhớ tốt. Mộc nhĩ cũng có tác dụng giảm cholesterol trong máu, góp phần kiểm soát cân nặng, rất tốt với những người thừa cân, béo phì.

6. Một số bài thuốc làm sạch máu và thông bền tim mạch

Bài 1: Hỗ trợ điều trị mỡ máu cao, chống nghẽn mạch: Mộc nhĩ 15g, thịt thăn nạc lợn 25g, 5 quả táo (táo tàu đen hoặc táo đỏ đều được) thêm 4 bát nước, sắc như sắc thuốc Bắc, khi cạn chỉ còn 1 bát, thêm mắm muối rồi ăn như canh, mỗi ngày 1 lần, ăn liên tục hàng ngày. Nếu thấy ngán thì có thể 2 ngày ăn một lần.

Bài 2: Hỗ trợ điều trị mạch vành, di chứng tai biến mạch máu não, mỡ máu và tình trạng máu đông nhiều: Dưa chuột 100g rửa sạch, thái lát. Mộc nhĩ, nấm tuyết, mỗi thứ 20g (đã ngâm nở chần nước sôi), rửa sạch, xé nhỏ, đặt vào đĩa, rưới lên chút dầu ăn, nêm gia vị cho vừa ăn, cứ 1 - 2 ngày ăn một lần.

Bài 3: Một nắm rau diếp cá tươi, một nắm lá bồ công anh tươi, rửa sạch tráng qua nước sôi nguội, đem giã hoặc xay nát cho thêm nước sôi nguội vắt lấy nước cho thêm chút đường (uống hàng ngày hoặc có thể uống 2 ngày một lần).

thơm ngon từng giọt vị ngọt đọng đầy

CƠ SỞ 1: LÔ 26, ĐƯỜNG LÊ QUÝ ĐÓN, KHU ĐÔ THỊ KỶ BÁ, TÓ 10, PHƯỜNG KỶ BÁ, THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
CƠ SỞ 2: SỐ 21, ĐƯỜNG NGUYỄN VĂN NẮNG, TÓ 22, PHƯỜNG TRẦN LÂM, THÀNH PHỐ THÁI BÌNH

HÂN HẠNH ĐỒNG HÀNH CÙNG CHUYÊN MỤC NÀY

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên (CTV) trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như các CTV: Nguyễn Thanh, Ngọc Tuyền (Kiến Xương); Công Liêm, Thúy Mai, Hà Thị Luyện (thành phố Thái Bình); Đặng Mai, Bình Vân (Công an tỉnh); Ngọc Khánh (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Bá Mạnh (Liên đoàn Lao động tỉnh); Kim Anh, Trịnh Thanh (Đài TTHH Vũ Thư); Mai Hiền (Đài TTHH thành phố Thái Bình); Phạm Hưng (Đài TTHH Kiến Xương); Trúc Lành, Thanh Diệp (Đài TTHH Hưng Hà); Lê Lan (Đài TTHH Thái Thụy); Bùi Văn Hiền (Hà Tĩnh); Chu Thị Hằng (Hải Phòng); Tịnh Bình (Tây Ninh); Ngô Ngọc Thơ (Thanh Hóa); Vũ Đăng Bút (Hà Giang); Lê Minh Hải (Phú Thọ); Thạch Ngọc Bích (Thành phố Hồ Chí Minh); Nông Quang Khiêm (Yên Bái); Ngô Trọng Nghĩa (Trà Vinh); Hoàng Mai Hạnh (Bắc Ninh); Mai Mộng Tường (Đà Nẵng); Nguyễn Ngọc Hưng (Quảng Ngãi); Nguyễn Minh Thuận (Bạc Liêu)...

Trong tuần, Tòa soạn tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, thơ của CTV gửi về cộng tác nhân kỷ niệm 77 năm Cách mạng Tháng Tám (19/8/1945 - 19/8/2022) và Quốc khánh 2/9. Tiêu biểu CTV Nguyễn Thanh có bài: "Khí thế cách mạng ở Thái Bình sau khi đất nước giành độc lập". Theo bài viết, ở Thái Bình thời điểm khi giành được chính quyền, tổ chức và lực lượng cách mạng còn gặp nhiều khó khăn. Đảng bộ chỉ còn rất ít đảng viên hoạt động. Tổ chức cơ sở đảng ở các địa phương chưa có. Ủy ban cách mạng lâm thời các cấp đã được thành lập nhưng hầu hết những người tham gia vốn là người dân lao động lần đầu tiên nắm chính quyền nên còn rất bỡ ngỡ với công tác tổ chức, xây dựng và quản lý xã hội. Hệ thống chính trị từ tỉnh xuống cơ sở đang còn quá mỏng. Lực lượng vũ trang cách mạng còn quá nhỏ bé về quân số và vũ khí trang bị... Đứng trước muôn vàn khó khăn thách thức tưởng chừng như không thể vượt qua nhưng Đảng bộ và nhân dân Thái Bình đã kiên cường vượt lên, đấu tranh giữ vững và

củng cố chính quyền dân chủ nhân dân, từng bước ổn định đời sống xã hội, khẩn trương chuẩn bị mọi mặt để bước vào cuộc kháng chiến... Vượt qua những khó khăn buổi đầu khi giành được chính quyền đã để lại những bài học thực tiễn vô cùng quý giá cho các giai đoạn cách mạng tiếp theo ở Thái Bình...

Phản ánh đợt cao điểm của ngành công an tập trung làm hồ sơ căn cước công dân, cộng tác viên Thanh Diệp, Bình Vân đã kịp thời có tin, bài phản ánh vấn đề này, tiêu biểu là bài "Thực hiện quyết liệt nhiều giải pháp, triển khai đợt cao điểm thu nhận hồ sơ căn cước công dân". Phản ánh gương điển hình, CTV Mai Hiền có bài "Con đường từ sức dân" viết về sự đoàn kết, quyết tâm, trách nhiệm cao của cấp ủy, chi bộ và đội ngũ cán bộ hai tổ dân phố, cùng sự đồng thuận, ủng hộ của người dân sinh sống tại ngõ 417 phố Lý Bôn, thuộc hai tổ dân phố 14, 15 phường Kỳ Bá, thành phố Thái Bình. Tuyến đường ngõ hiện nay đang được nâng cấp với nguồn kinh phí gần như hoàn toàn do các hộ dân trong ngõ đóng góp, là công trình của ý dân, sức dân...

Trong tuần, các tác giả tiếp tục tích cực gửi bài cộng tác cho chuyên mục "Người Thái Bình - Đất Thái Bình". Tiêu biểu, CTV Nguyễn Thanh có bài "Nguyễn Quang Bích - Thủ lĩnh Cần Vương chống Pháp

số một ở Bắc Kỳ". CTV Công Liêm có bài "Thái Bình hạt gạo chia ba" viết về đất và người Thái Bình những năm kháng chiến chống Mỹ qua lời kể và tài liệu báo chí lưu trữ của nhà báo, nhà văn gạo cội Bút Ngừ. Bài viết với đầy đủ số liệu, địa danh, sự việc và những việc làm đáng tự hào của người Thái Bình trong giai đoạn Thái Bình vừa là hậu phương vừa là tiền tuyến với khẩu hiệu "Tất cả vì miền Nam ruột thịt, tất cả để giải phóng miền Nam"...

Tin, bài, ảnh, video clip, thơ, truyện, tản văn... của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Tin, bài gửi về cộng tác đề nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, đề nghị gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chú thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, đề nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc.

Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Trân trọng!

Theo các nguồn khảo luận, cuối triều đại nhà Lý, vua Cao Tông nhà Lý chẳng lo việc nước vẫn mãi mê sa đọa, say đắm thanh sắc, ăn chơi xa xỉ, xây cung điện trăm nóc để thưởng ngoạn khiến đất nước lâm vào suy thoái, chính quyền trung ương bất lực, chính trị hỗn loạn, triều chính rối ren, thế nước nghiêng ngả nguy ngập. Lúc này các quan lại triều đình mạnh nổi lòng tham những đẩy dân khốn cùng lâm than, khổ cực mà việc nước thì vua lại phó mặc cho bọn ngoại thích lộng quyền. Vận nước suy vi, cả nước xảy ra nạn đói lớn, thảm thương nhất là vào các năm Tân Sửu (1181), Mậu Ngọ (1198), Đinh Mão (1207), Mậu Thìn (1208)... người chết đói đầy đường. Niên hiệu Thiên Tư Gia Thụy thứ 6 năm Tân Mùi (1191), Lê Văn nổi dậy ở Thanh Hóa chống triều đình. Niên hiệu Thiên Tư Gia Thụy thứ 13 năm Mậu Ngọ (1198) bọn Hồ Đổ, Ngô Công Lý nổi dậy ở Diễn Châu (Nghệ An)... Sử cũ ghi: Năm 1192, giáp Cổ Hoàn thuộc Thanh Hóa theo Lê Văn nổi dậy chống lại triều đình. Lý Cao Tông băng hà, năm Thiên Tư Gia Khánh thứ 19 (1211), Thái tử Sảm lên ngôi Hoàng đế, em trai Đàm Thị (mẹ vua Lý Cao Tông, con gái tướng quân Đàm Thị Phụng, quê làng Mễ, nay là tổ dân phố Mễ, thị trấn Hưng Nhân, huyện Hưng Hà) là Đàm Dĩ Mông được phong chức Thái phó phụ chính, cuối đời được phong chức Thái Bảo. Sách "Đại Việt sử ký toàn thư" chỉ chép Lý Huệ (Hạ) Sảm là trưởng tử, không có thêm ghi chép về hoàng huynh hay hoàng tử nào. Vì lẽ, có Thái tử Sảm mà Nguyên phi Đàm Thị bước lên "Bảo tọa trung cung" được tấn phong An Toàn Hoàng hậu. Các nguồn khảo luận khác cũng khẳng định, An Toàn Hoàng hậu Đàm Thị là "mẫu hậu" của Lý Huệ Tông, tức "nội tổ" mẫu của Lý Chiêu Hoàng và Thuận Thiên Công chúa, cả hai sau đều là hoàng hậu phi tần của nhà Trần.

Khi Lý Huệ Tông chết, nhà Lý kiệt mệnh, ngôi báu trong tay "yếu nhi" Lý Chiêu Hoàng, ngày 1/10/1226, dưới "bàn tay" đạo diễn của Hoàng Thái hậu Trần Thị Dung, sự yểm trợ của Trần Thủ Độ, Lý Chiêu Hoàng phải tuyên bố "nhường" ngôi báu cho chồng là Trần Cảnh, nhà Lý suy vong với 215 năm trị vì thiên hạ. Cũng bởi "phận nữ nhi" nên Chiêu Hoàng không cam nổi việc nước mà đành nhường ngôi cho chồng là Trần Cảnh, nhà Trần nối ngôi, quan tước hầu nhà Lý "ngả" theo nhà Trần và được nhà Trần tin dùng, trọng dụng. Bấy giờ, giặc Chiêm Thành quấy rối phía Nam, hầu tướng được vua Trần giao cho đi đánh giặc và cho trấn giữ vùng Nghệ An, lập công, hầu được phong là An Hạ vương. Vua Thái Tông quý trọng An Hạ vương song vì hầu tướng tuổi đã "xế bóng" nên đành để An Hạ vương về trí sĩ, "ngậm ngùi" ban ấn cho hầu tướng thân cận bấy lâu nay của mình cùng phu nhân là Đàm Chiêu Trinh, về thái ấp, điền trang ở vùng quê xa, gọi là trang ấp Hà Nội (nay là thôn Tô Hiệu (làng Miếu), xã Đông Quang, huyện Đông Hưng). Đất nước thanh bình chẳng được bao lâu thì giặc Mông Cổ lại tràn sang xâm lược nước ta (1258), hưởng ứng hiệu triệu của vua Trần, An Hạ vương cùng Vương phi đã cho gia tướng của mình là Thanh Hà tuyển mộ dân binh đi đánh giặc. Chẳng may, gia tướng Thanh Hà tử trận, vua Trần thương xót sắc phong làm thành hoàng ấp Hà Nội. An Hạ vương và Vương phi lập đàn cầu siêu cho gia tướng cùng các binh sĩ theo gia tướng vì nghĩa lớn mà tử trận tại chùa. Một hôm, An Hạ vương và Vương phi đi chùa bỗng trời đổ cơn mưa xối xả, sấm chớp âm trời, ông bà hóa thân về Trời, hôm đó vào ngày 3 tháng 8 (nhuận) Mậu Thìn 1268, tương truyền An Hạ vương "nghỉ trí sĩ" hưởng thọ 90 tuổi. Vua Trần Thánh Tông vô cùng

LÝ TRẦN QUÁN MIẾU

■ QUANG VIỆN

Thời cuối nhà Lý (1010 - 1225), làng Miếu lúc ấy chưa có tên gọi, chỉ có hai gia đình; sang thời nhà Trần (1226 - 1400) làng có nhiều dòng họ khác tới khai hoang, sinh cơ lập nghiệp, sinh sôi, nảy nở, người đông dần, làng chia thành phe, giáp. Đến thời nhà Lê, năm 1697 các dòng họ, phe, giáp trong làng đã trình vua xin cho được lập làng. Triều đình nhà Lê đã chuẩn y. Làng được mang tên "Miếu", trực thuộc hương Động Nhuế, huyện Thanh Lan, phủ Tiên Hưng. Miếu có nghĩa là rừng nhỏ, làng Miếu nghĩa là làng có cánh rừng nhỏ và tên làng đi vào tiềm thức dân gian từ đó.

Bia đá cổ trước đình Miếu, thôn Tô Hiệu, xã Đông Quang, huyện Đông Hưng vẫn được nhân dân làng Miếu coi sóc, bảo vệ.

Căn cứ vào văn bia ở đình làng Miếu cùng các tư liệu thần phả, thần tích, nhiều ý kiến của các nhà nghiên cứu lịch sử, văn hóa cho rằng An Hạ Vương là quan tướng triều Lý và tổn nghi ông là người họ Lý vì phong tục kỵ húy nên khi mất người đời không biết tên thực của ngài. Vì là hoàng thân quốc thích của nhà Lý lại có công với vương triều Trần nên khi mất ông được triều đình nhà Trần ban quốc tính. Đúng như câu văn khắc ở văn bia làng Miếu; sau khi An Hạ Vương mất, triều đình nhà Trần đã "Gia phong hoàng tông vinh tộ" (cho mang họ vua là họ Trần). Bia đá có thể phai mòn theo thời gian nhưng câu đối tạc bia đá trên lăng mộ của An Hạ Vương vẫn còn nguyên nét, tương truyền do vua Trần Thánh Tông ban cho thì không thể phủ nhận: "An Hạ hầu, An Hạ vương, công tích liệt oanh tôn quốc sử/Vi Vương phi, Vi hậu muội, phương danh ngọt ngại tại thiên thu".

thương tiếc, truy phong tước An Hạ Đại vương, ban quốc tính họ Trần.

Tìm trong vốn cổ sử, tên làng Miếu thuộc hương Động Nhuế, huyện Thanh Lan, phủ Tiên Hưng chính thức được pháp lý hành chính thừa nhận từ năm 1697 (năm Đinh Sửu, hiệu Chính Hòa triều vua Lê Hy Tông). Theo các bậc cao niên làng Miếu kể lại, trước cửa đình làng Miếu có 2 tấm bia đá, bên phải là bia hậu thân (công đức) ghi lại công lao của vợ chồng giám sinh Lê Tuấn Hiến và vợ là Vũ Thị Hạnh đã hiến tiền và đất để dân

làng xây đình; bên trái là bia "công trạng" ghi lại công lao của vợ chồng An Hạ Đại Vương đối với hai triều Lý - Trần trong việc chống giặc Chiêm xâm lược. Theo bản di tích lịch sử văn hóa đình làng Miếu của Ban Quản lý di tích lịch sử thôn Tô Hiệu, xã Đông Quang, huyện Đông Hưng và căn cứ vào bản dịch bia "công trạng" thì đình làng Miếu thờ: An Hạ Đại Vương và phu nhân là bà Đàm Chiêu Trinh. Hai vợ chồng An Hạ Đại Vương đã có công lao to lớn trong việc đánh giặc Chiêm Thành bảo vệ châu Nghệ An vào các năm 1216

- 1218 triều vua Lý Huệ Tông. An Hạ Đại Vương đã được vua Lý cấp đất thang mộc ở hương Động Nhuế. Năm 1268, hai vợ chồng An Hạ Đại Vương cùng qua đời ở Nghệ An. Vua Trần Thánh Tông đã ban "chỉ tiên" đưa hài cốt hai vợ chồng An Hạ Đại Vương từ Nghệ An về an táng tại hương Động Nhuế. Triều đình truyền cho dân hương lập miếu thờ, trông coi lăng mộ. Nhân dân hương Động Nhuế đã cử hai gia đình họ Đặng và họ Nguyễn đến trông nom, phụng sự thờ cúng. Trên phần lăng mộ đặt các tượng đá khắc hình lục sĩ đứng sắp hai hàng trước mộ. Cạnh đó là các con vật được tạc bằng đá như voi, ngựa, chó, rùa đá xếp hàng đứng châu vảy bọc xung quanh lăng.

Hàng năm, vào ngày 8 tháng Giêng, dân hai làng Kênh (xã Đông Xuân) và Miếu (xã Đông Quang) cùng mở hội làng. Theo văn tế trong lễ hội làng đầu xuân và nội dung văn bia còn lưu lại ở đình làng Miếu thì An Hạ Vương là cháu vua Lý Anh Tông (con của hoàng tử Lý Long Xưởng) vì có công đánh giặc Chiêm Thành thời Lý Huệ Tông nên được phong tước Quý Thịnh Hầu. Sau này ông được nhà Trần ban cho quốc tính (mang họ vua) và khi chết được truy tặng là An Hạ Đại Vương. Tấm bia còn sót lại trước cửa đình làng Miếu vẫn đọc rõ chữ, gần 10 năm trước, cố dịch giả Hán Nôm Nguyễn Tiến Đoàn, quê làng Động Trung, Kiến Xương đã dịch những dòng văn khắc trên bia đá như sau: "Lý triều, An Hạ Vương, Anh Tông hoàng đế chi tôn, Quý Thịnh Hầu dã, nguyên sách Động Nhuế hương nhân"... Tạm dịch: "... Ngài là An Hạ Vương đời Lý, là cháu hoàng đế Lý Anh Tông, tước Quý Thịnh Hầu, vốn là người hương Động Nhuế".

Ngành giáo dục đặt ra 12 nhiệm vụ trọng tâm năm học 2022 - 2023

(nhandan.vn) Năm học 2022 - 2023, toàn ngành giáo dục xác định chủ đề là “Đoàn kết, nỗ lực vượt khó khăn, đổi mới sáng tạo, củng cố, nâng cao chất lượng các hoạt động giáo dục và đào tạo” với 12 nhiệm vụ trọng tâm.

Hoàn thiện thể chế, tăng cường phân cấp, phân quyền trong quản lý

Trong năm học 2022 - 2023, ngành giáo dục tiếp tục đổi mới quản lý nhà nước trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo theo hướng phân cấp, phân quyền mạnh, tinh gọn, hiệu quả, bảo đảm vai trò kiến tạo để phát triển giáo dục. Tập trung xây dựng, phê duyệt và tổ chức triển khai các nhiệm vụ, đề án, chương trình để cụ thể hóa các chủ trương và định hướng phát triển giáo dục theo từng năm và cho cả giai đoạn, bảo đảm tính hiệu quả, khả thi.

Chủ động phòng, chống và ứng phó hiệu quả với thiên tai, dịch bệnh

Thích ứng với tình hình dịch Covid-19 bảo đảm tổ chức dạy và học an toàn, chất lượng. Chỉ đạo, hướng dẫn triển khai nhiệm vụ năm học 2022 - 2023 chủ động, linh hoạt để thích ứng với tình hình thiên tai, dịch bệnh, vừa bảo đảm an toàn cho học sinh, giáo viên vừa củng cố và nâng cao chất lượng giáo dục.

Triển khai hiệu quả công tác giáo dục thể chất và y tế trường học, bảo đảm an toàn trường học, phòng, chống dịch bệnh và tai nạn thương tích. Tăng cường tổ chức bữa ăn bảo đảm dinh dưỡng hợp lý và an toàn thực phẩm, kết hợp tăng cường hoạt động thể lực cho học sinh; kiên trì và nâng cao năng lực hệ thống y tế trường học. Hoàn thiện cơ sở dữ liệu về sức khỏe học đường.

Tăng cường công tác chính trị đối với nhà giáo và học sinh, sinh viên

Đẩy mạnh công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, việc làm cho học sinh, sinh viên. Đồng thời, tiếp tục đẩy mạnh xây dựng văn hóa học đường, chú trọng xây dựng văn hóa ứng xử lành mạnh, phát huy những giá trị tích cực về thuần phong, mỹ tục, nêu cao tinh thần tương thân tương ái, đoàn kết. Nâng cao chất lượng công tác giáo dục quốc phòng, an ninh.

Nâng cao chất lượng, chuẩn hóa đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục các cấp

Năm học 2022 - 2023, thực hiện đào tạo giáo viên gắn với nhu cầu để bảo đảm đủ về cơ cấu, số lượng, chất lượng đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Ưu tiên biên chế để tuyển dụng giáo viên cho các môn học mới trong chương trình giáo dục phổ thông 2018. Nhất là bố trí đủ giáo viên dạy học các môn Ngoại ngữ và môn Tin học đối với lớp 3.

Tiếp tục triển khai kế hoạch thực hiện lộ trình nâng trình độ chuẩn được đào tạo của giáo viên mầm non, tiểu học, trung học cơ sở theo quy định; chú trọng

Ảnh minh họa

triển khai bồi dưỡng thường xuyên, bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý, giảng dạy đáp ứng yêu cầu chuẩn hiệu trưởng, chuẩn nghề nghiệp giáo viên các cấp học và thực hiện chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Thu hút các nguồn lực đầu tư cho giáo dục

Tăng cường thu hút các nguồn lực đầu tư cho giáo dục và đào tạo. Ưu tiên đầu tư cơ sở vật chất, thiết bị dạy học tối thiểu bảo đảm thực hiện chương trình giáo dục phổ thông 2018; trong đó tập trung cho các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông ở vùng dân tộc thiểu số, miền núi. Đẩy mạnh thu hút các nguồn lực xã hội hóa đầu tư trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo.

Thực hiện hiệu quả chương trình giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên

Tổ chức nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục mầm non trong điều kiện mới và triển khai thí điểm chương trình giáo dục mầm non mới.

Triển khai chương trình giáo dục phổ thông 2018 đối với lớp 3, 7, 10; nâng cao chất lượng biên soạn, thẩm định sách giáo khoa lớp 4, 8, 11, sách giáo khoa tiếng dân tộc và tài liệu giáo dục địa phương; trình Chính phủ phương án sử dụng ngân sách nhà nước mua sách giáo khoa phổ thông cho học sinh mượn để triển khai từ năm học 2022 - 2023.

Tổ chức kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông năm 2023 và phương án đến năm 2025 phù hợp với lộ trình triển khai chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Xây dựng quy hoạch mạng lưới và đẩy mạnh thực hiện tự chủ đại học

Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện tự chủ đại học một cách toàn diện, thực chất, hiệu quả, đi vào chiều sâu gắn với trách nhiệm giải trình; rà soát, sửa đổi, bổ sung

thể chế, chính sách về thực hiện tự chủ đại học, trong đó tập trung tháo gỡ các vướng mắc trong quá trình thực hiện tự chủ về tổ chức, quản trị và tài chính.

Có chính sách thu hút chuyên gia, nhà khoa học nước ngoài hợp tác nghiên cứu, đào tạo trong các cơ sở giáo dục đại học Việt Nam. Khuyến khích mở rộng và đẩy mạnh các quan hệ hợp tác về đào tạo, nghiên cứu với các trường, viện nghiên cứu quốc tế chất lượng cao để hình thành nhóm nghiên cứu quốc tế...

Đẩy mạnh chuyển đổi số, cải cách hành chính trong toàn ngành

Tăng cường chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ thông tin; tăng cường các điều kiện bảo đảm và kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy - học trực tuyến và trong công tác kiểm tra, đánh giá chất lượng giáo dục.

Cùng với đó, tiếp tục xây dựng hạ tầng học tập quốc gia, kho học liệu số chia sẻ dùng chung toàn ngành, gồm: bài giảng điện tử, học liệu số đa phương tiện, sách giáo khoa điện tử, phần mềm mô phỏng và các học liệu khác; phát triển hệ thống ngân hàng câu hỏi trực tuyến cho các môn học; triển khai nền tảng cung cấp các khóa học trực tuyến.

Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo

Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chính sách, pháp luật về giáo dục nhằm xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, ngăn ngừa và xử lý nghiêm các hành vi sai phạm trong giáo dục. Chú trọng việc thanh tra trách nhiệm và quyền hạn của Hội đồng trường; thanh tra trách nhiệm quản lý nhà nước về giáo dục của UBND tỉnh/thành phố, bộ, ngành; kiểm tra các cơ sở giáo dục có yếu tố nước ngoài; kiểm tra công tác tuyển sinh trình độ đại học, thạc sĩ, tiến

sĩ, điều kiện bảo đảm chất lượng; kiểm tra hoạt động dạy thêm, học thêm; kiểm tra, đánh giá hiệu quả đầu tư, sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học tại các cơ sở giáo dục.

Hội nhập quốc tế trong giáo dục

Tăng cường hội nhập quốc tế, chủ động mở rộng hợp tác song phương, đa phương; tăng cường hợp tác và đầu tư với nước ngoài, khuyến khích hợp tác với các cơ sở giáo dục - đào tạo từ các quốc gia phát triển; đẩy mạnh kiểm định chất lượng giáo dục trong nước, khuyến khích kiểm định chất lượng của các tổ chức kiểm định quốc tế có uy tín được công nhận hoạt động ở Việt Nam. Tích cực tham gia các chương trình đánh giá chất lượng giáo dục quốc tế đối với giáo dục phổ thông và các bảng xếp hạng trường đại học có uy tín quốc tế.

Đẩy mạnh thực hiện các phong trào thi đua trong toàn ngành

Đẩy mạnh thực hiện phong trào thi đua “Đổi mới, sáng tạo trong quản lý, giảng dạy và học tập” gắn với các phong trào thi đua do Thủ tướng Chính phủ phát động, việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” bảo đảm thiết thực, hiệu quả. Chủ động phát hiện, biểu dương và nhân rộng các tấm gương người tốt, việc tốt trong toàn ngành.

Tăng cường công tác truyền thông giáo dục

Chủ động thông tin, truyền thông về các chủ trương, chính sách mới của ngành và việc triển khai thực hiện các nghị quyết của Đảng, Quốc hội, Chính phủ về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo; tăng cường phối hợp, xử lý hiệu quả các vấn đề về truyền thông, nhất là các vấn đề xã hội quan tâm, bức xúc để xã hội, nhân dân hiểu, chia sẻ, ủng hộ và đóng góp nhiều hơn cho ngành.